

Guió Audiovisual de Ficció

Codi: 103065

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Rosa Maria Palencia Villa

Correu electrònic: RosaMaria.Palencia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Prerequisits formatius:

1. Haver cursat l'assignatura Narrativa Audiovisual de 1er de Grau
2. Coneixements bàsics de la història del cinema
3. Coneixements bàsics de llenguatges audiovisuals
4. Coneixements bàsics de la història dels mitjans

Les classes teòriques s'imparteixen en castellà i les pràctiques, en castellà i català depenen del professorat. En alguns casos amb suport audiovisual i lectures en anglès.

Objectius

Bloc formatiu: Matèria

L'assignatura forma part de la matèria de "Narrativa Audiovisual", que "Proporciona els fonaments bàsics per la construcció de missatges audiovisuals a partir de les distintes teories narratives, de la dramàtúrgia i de la naturalesa expressiva dels llenguatges audiovisuals. Aquesta matèria aporta també coneixements sobre les tècniques i els models específics per la creació de guions en els diferents mitjans audiovisuals, segons gèneres i formats" (Memòria de Grau en Comunicació Audiovisual aprovat per l'ANECA).

La matèria de Narrativa Audiovisual al grau en Comunicació Audiovisual, està formada per les següents assignatures:

Narrativa audiovisual: 1er Curs - 2on. semestre

Guió audiovisual de ficció: 2on. Curs - 1er. semestre

Guió audiovisual de no ficció: 3er. Curs - 1er. semestre

Tècniques de guió audiovisual: 4t Curs (optativa)

Dramatúrgia i guió cinematogràfic: 4t Curs (optativa)

Rellevància de l'assignatura

L'assignatura proveeix l'alumnat d'eines, tant teòriques com pràctiques, per a la creació de guions de ficció radiofònics, televisius i cinematogràfics.

Suposa el següent esglaó en el desenvolupament de la matèria que més tard continuarà amb la resta d'assignatures de guió. La rellevància de l'assignatura prové també del fet que la formació com a guionista audiovisual és una de les més freqüents sortides professionals pels graduats (abans llicenciats) en Comunicació Audiovisual, segons consta en totes les dades oficials disponibles, com ara L'observatori de graduats (UAB) i el Libro Blanco Títulos de Grado en Comunicación (ANECA, 2005).

Objectius formatius:

- Conèixer i entendre els conceptes teòrics fonamentals per la creació de guions audiovisuals.
- Analitzar críticament productes de ficció radiofònica, televisiva i cinematogràfica des de la seva perspectiva narrativa.
- Relacionar i aplicar els conceptes teòrics i tècnics en la creació de guions de ficció radiofònics, televisius i cinematogràfics.
- Reflexionar críticament sobre la situació de les dones tant a dins de la indústria audiovisual com en la seva representació a la ficció audiovisual.

Competències

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Aplicar les habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
2. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
3. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
4. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
8. Desenvolupar una sensibilitat estètica per a la creació de productes audiovisuals.
9. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
10. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
11. Gestionar el temps de manera adequada.
12. Idear, planificar i desenvolupar qualsevol projecte de comunicació.
13. Promoure innovacions en la confecció de narratives audiovisuals.
14. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Guió de ficció i narrativa audiovisual
  1. Història, discurs, trama, relat
  2. Característiques del relat audiovisual
  3. Peculiaritats i diferències entre el guió radiofònic i el guió audiovisual
  4. El guió com a eina
2. El camí del guió
  1. Idea
  2. Sinopsi
  3. Tractament
  4. Escaleta
  5. Guió literari
3. Els materials del guió de ficció: radiofònic, televisiu i cinematogràfic
  1. Tema i premisa
  2. Personatges
  3. Diàlegs
4. L'estructura del guió audiovisual
  1. La unitat dramàtica
  2. Conflicte i estructura
  3. Tipus d'estructura
  4. Espai i temps
5. Personatge(s)
  1. Personatge(s) i estructura
  2. Personatge(s) i estereotips de gènere
  3. Personatge (s) i diàlegs
6. Recursos Narratius
  1. Punt de vista
  2. Ironia dramàtica
  3. Gestió del coneixement
  4. Sembrat i conseqüent (*plant* i *pay off*)

Metodologia

Tots els continguts d'aquesta assignatura són sensibles de ser abordats de de la perspectiva de gènere. L'assignatura té dues vessants diferenciades: la teoria i la pràctica. Es tracta d'una assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). El treball es desenvolupa mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques. Les primeres són classes magistrals dialogades amb suport audiovisual, a les quals s'espera la participació de l'alumnat. Aquestes classes teòriques es desenvolupen en una mateixa aula amb el grup sencer, d'acord amb el calendari que s'especifica i sota la direcció d'una professora de teoria.

Tant els seminaris com les pràctiques de laboratori es desenvolupen en 3 subgrups del total de l'alumnat matriculat en aules diferenciades, cada subgrup sota la direcció d'un(a) professor(a).

Cada seminari tractarà d'un tema específic i s'espera de l'alumnat la seva participació per la qual cosa es demanarà una lectura i/o visionat previ. L'absència a seminaris, malgrat sigui justificada, serà penalitzada en la nota respectiva.

Les pràctiques consisteixen en treball a l'aula de temes específics dels continguts.

Les tutories són imprescindibles pel seguiment dels projectes objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	15	0,6	6, 8, 12, 13
Pràctiques	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13
Seminaris	15	0,6	6, 8, 10, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	2, 7, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	8	0,32	5, 11
Estudi personal, anàlisi de productes i redacció de treballs	44,5	1,78	2, 5, 7, 11
Lectures i visionats	30	1,2	2, 8, 10, 11, 13

Avaluació

El sistema d'avaluació continuada està integrat per tres parts diferenciades:

- a) Examen teòric: 30% sobre la qualificació final
- b) Projectes finals: 50% sobre la qualificació final (30% guió audiovisual d'un curtmetratge i 20% guió de radioficció)
- c) Intervenció i participació als seminaris: 20% sobre la qualificació final

Els criteris d'avaluació estan relacionats amb els resultats d'aprenentatge així com amb els indicadors de qualitat específics que es determinaran oportunament per a cada evidència avaluable.

Les darreres dues setmanes del curs es dedicaran a activitats de reavaluació, a les quals es podran acollir els estudiants que compleixin les següents condicions:

- a) Que no hagin tingut més de dues absències a les classes teòriques ni més de dues absències a la resta d'activitats dirigides (seminaris o pràctiques).
- b) Que hagin obtingut una nota entre 3 i 4,9 a l'examen teòric.
- c) Els projectes finals seran tutoritzats durant el curs de manera que els projectes finals no podran reavaluar-se en la seva integritat. És imprescindible aprovar l'examen teòric i al menys 2/3 dels projectes finals per a aprovar l'assignatura.

L'absència a qualsevol seminari, malgrat sigui justificada, serà penalitzada en la nota respectiva.

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en un examen teòric. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació d'aquesta prova síntesi.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	30% sobre la qualificació final	2	0,08	7, 8, 12, 13

Participació i intervenció en seminaris	20% sobre la qualificació final	2,5	0,1	1, 2, 6, 7, 10, 11, 13
Projectes finals	50% sobre la qualificació final	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Bàsica

CARRIÈRE Jean Claude y BONITZER Pascal (1998) *Práctica del guión cinematográfico*. Ed Paidós, Barcelona (2ª edición)

CHION, Michel. (1995) *Cómo se escribe un guión*. Editorial Cátedra. Signo e imagen. Madrid. 6ª edición.

FIELD, Syd (1997) *Prácticas con 4 guiones*. Madrid, Plot Ediciones.

LOPEZ IZQUIERDO, Javier (2009) *Teoría del guión cinematográfico. Lectura y escritura*. Madrid. Ed Síntesis.

MACÍAS, Juana (2003) *Palabras por segundo. Cómo escribir un guión de cine*. Madrid IORTV.

MC KEE, Robert. (1997) *El Guión: sustancia, estructura, estilo y principios de la escritura de guiones*. Barcelona, Ed Alba.

ORTIZ, Miguel Ángel y Volpini, Federico. (1995) *Diseño de programas de radio*. Barcelona, Paidós.

SÁNCHEZ-ESCALONILLA, Antonio. (2001) *Estrategias del guión cinematográfico*. Barcelona, Ed. Ariel Cine.

RAYNAULD, Isabelle (2014) *Leer y escribir un guión*. Buenos Aires. La marca editora. La introducció a aquest llibre pot recuperar-se en <http://lamarcaeditora.com/admin/files/libros/1038/RAYNAULDLeeryescribirunguinmuestradigital.pdf>

RODERO, Emma y SOENGAS, Xose (2010) *Ficción radiofónica: Cómo contar una historia en la radio*. Madrid. Instituto Oficial de RTVE

TUBAU, Daniel (2007) *Las paradojas del guionista. Reglas y excepciones en la práctica del guión*. Barcelona, Ed. Alba.

VALE, Eugene (1991) *Técnicas del guión para cine y televisión*. Barcelona, Editorial Gedisa. Recuperable en https://guion2.weebly.com/uploads/1/5/0/9/15091428/tecnicas_de_guion_para_cine_y_televisin.pdf

VANOYE, Francis (1992) *Guiones modelo. Modelos de guión*. Barcelona, Editorial Paidós.

Complementària

BAREA Pedro y MONTALVILLO Roberto (1992) *Radio: redacción de guiones*. Bilbao Universidad del País Vasco.

CARRIÈRE, Jean Claude (2001) *El contador de historias en Vilches (Comp.) Taller de Escritura para Cine*. Barcelona Ed. Gedisa,.

CASCAJOSA VIRINO, Concepción. (2007) *La caja lista: televisión norteamericana de culto*. Barcelona. Ed. Laertes.

CASCAJOSA VIRINO, Concepción. (2005) *Prime Time. Las mejores series de la televisión americanas. De CSI a Los Soprano*. Madrid, Calamar Ediciones.

COMPARATO, Doc (1989) *El guió: art i tècnica d'escriure per al cinema i la televisió*. Institut Català de Noves Professions. Barcelona. Publicacions de la U A B.

COOPER Pat y DANCYGER Ken (1994) *El guión del cortometraje*. Madrid, IORTV.

GARCIA SERRANO, Federico (2009) Las técnicas del "pitching" en el mercado audiovisual español: del "caramelo" al guión. En Congreso Internacional Brand Trends, 16/02/2009, Recuperable en Biblioteca Universidad Complutense <http://eprints.ucm.es/8577/> ó http://eprints.ucm.es/8577/1/Pitching_del_caramelo_al_guion.pdf

ICKOWIZCZ, Luisa Irene (2008) En tiempos breves. Apuntes para la escritura de cortos y largometrajes. Buenos Aires. Paidós Estudios de Comunicación 27.

RAY BROWN, Michael (2006) Screenplay Format Guide. Story Sense. Recuperable en http://www.communityandculture.bm/files/new_events/1470407013Screenplay%20Format%2010%20great%20w

Associacions professionals i recursos

ABC Guionistas <http://www.abcguionistas.com/>

Asociación de Mujeres Cineastas y de Medios Audiovisuales (CIMA) <https://cimamujerescineastas.es/> en Catalunya <https://cimamujerescineastas.es/tag/cataluna/>

Autores Literarios en Medios Audiovisuales (ALMA) <http://www.cineytele.com/institucional/alma-autores-literarios-de-medios-audiovisuales/>

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) <http://www.damautor.es/>

Escriptors de l'Audiovisual Valencià <http://www.edav.es/>

Federation Screenwriters Europe <http://www.scenaristes.org/>

Guionistes Associats de Catalunya <http://www.guionistes.cat/>

O soportal do audiovisual galego <http://www.culturagalega.org/avg/index.php>

Programa MEDIA de l'Unió Europea http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) <http://www.sgae.es/>

Writers Guild of America (WGA) <http://www.wga.org/>